

Stovky let starý dřevěný mikroskop v turnovském muzeu pochází z Norimberka, města hraček

11. 10. 2022 14:31

Přepestré jsou sbírky Muzea Českého ráje v Turnově. Kromě mnoha dalších zajímavostí v nich nechybí například mikroskop. Pochází z přelomu 18. a 19. století a vyrobili jej v německém Norimberku, městě, známém svou tradicí jemného strojírenství, jež dalo světu kapesní hodinky a kompas. Jde o takzvaný norimberský mikroskop.

Tento pojem označuje skupinu mikroskopů pocházejících z oblastí dnešního jižního Německa. Samotný Norimberk byl v 18. století centrem výroby hraček. Mikroskopy vyráběli pravděpodobně tamní výrobci dřevěných hraček jako doplňkový produkt spolu s jednoduchými dalekohledy. Jednalo se o prosté a levné zboží vyráběné z lehkých ovocných dřev a obyčejné lepenky; mikroskopy se nesnažily tvářit, že se jedná o profesionální kusy, ani mechanicky či svou optickou úrovní. Přesto, anebo snad právě proto, se jednalo o velmi oblíbené a rozšířené zboží.

„Pověst Muzea Českého ráje je spojena zejména s historií šperkařství a kamenářství, či tradicemi lidové kultury. Sbírkou muzea však obsahují řadu sbírkových předmětů, které se dotýkají mnoha jiných oblastí lidské činnosti,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Mikroskop vystavený v Muzeu Českého ráje vychází z oblíbeného designu Edwarda Culpepera, který žil v letech 1670 až 1737. Spodní strana základny těchto mikroskopů byla často označena iniciálami výrobce a nejinak je tomu i tomto případě. Výrobce je člověk, jehož iniciály byly IM a je dobře znám i z několika dalších příkladů v jiných muzejních sbírkách.

„Mikroskop patřil k úplně prvním exponátům, které se do muzea dostaly hned po jeho založení v roce 1886. Dostal číslo 143 a přírůstková kniha jako dárce uvádí MUDr. Aloise Reinera, jenž byl výraznou turnovskou postavou,“ doplnil David Marek, historik Muzea Českého ráje.